No. 1503 Zaterdag 19 October 1912. 29ste Jaargang.

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f. 0.50; voor elken regel meer 7½ cts.

BUREAUX VAN DIT BLAD
Redactie en Administratie
Oud No. 223. Nieuw No. 4.
Waterkant, Overzijde.

Es Courant aki ta sali toer dia Sabra.
Su prijs di abonnement ta fl. 2,— pa tres luna pagá padilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire. Aruba, St. Martin (P. H.), St. Eustatius i Saba fl. 10.— pa anja
Un numero sol fl. 0.15.
Anuncio di 1 te 7 regel f 0.50 cada regel mas 7½ cts.

Onze Begrooting

BIJ DEN

MINISTER

MEMORIE VAN TOELICHTING.

Blijkens het wetsontwerp tot definitieve vaststelling van de koloniale huishoudelijke begrooting van Curaçao voor het dienstjaar 1913, worden de uitgaven en ontvangsten voor dat jaar geraamd op respectievelijk f 1017901 en f 677752. Het nadeelig verschil bedraagt f 340149, tot dekking waarvan op eene bijdrage uit 's Rijks schatkist wordt gerekend.

Het eindcijfer der uitgaven ten laste van de begrooting voor het loopend jaar werd op f 1107332 geraamd, en dat der middelen op f 690390. Voor 1913 zijn de uitgaven en ontvangsten dus respectievelijk f 89431 en f 12638 lager geraamd; de raming van het subsidiecijfer is daardoor f 76793 lager voor 1913.

In de raming der uitgaven is begrepen een bedrag van f 10000 (art. 39), dat naar schatting in 1912 niet verwerkt zal worden van de sommen van f 11000 en f 39000, respectievelijk bij art. 41 van de begrooting voor 1911 en art. 40 van de loopende begrooting toegestaan voor de verbetering van de St. Anna baai.

Bij de beoordeeling van de geraamde uitkomsten voor 1913 zal er verder nog rekening mede zijn te houden, dat de raming der uitgaven eene verhooging zal moeten ondergaan met de kosten, verbonden aan de verdere verbetering van de haven, waaromtrent laatstelijk mededeelingen zijn gedaan bij de Memorie van Antwoord op het Voorloopig Verslag betreffende het wetsvoorstel tot verhooging van de Curaçaosche begrooting voor 1910 (Gedrukte Stukken 1911—1912 204, no. 7). De ondergeteekende heeft daarbij te kennen gegeven, dat hij den Gouverneur uitgenoodigd heeft om spoedig een afgerond voorstel in te dienen nopens hetgeen met betrekking tot de haven van Curaçao nog behoort te worden gedaan. Dat voorstel is nog niet ontvangen, zoodat bij de raming van het betrokken artikel de uitgaven, die in verband daarmede nog te doen zullen zijn, buiten beschouwing zijn gelaten. Mocht het voorstel den ondergeteekende nog tijdig genoeg bereiken om bij de behandeling van het onderwerpelijk wetsontwerp daarmede rekening te kunnen houden, dan ligt het in zijne bedoeling de noodige verhooging van den betrokken post bij Nota van Wijziging op de begrooting te brengen. In het andere geval zullen de gelden bij suppletoire begrooting worden aangevraagd.

Nog enkele andere artikelen vorderen eene afzonderlijke bespreking.

Art. 19. Blijkens de toelichting bij art. 20*a* van de loopende begrooting had de Gouverneur het advies ingewonnen van den Directeur van den Landbouw in Suriname nopens de vraag, of de betrekking van landbouwkundige door een onderwijzer met landbouwakte vervuld zou kunnen worden, dan wel, dat daarvoor een landboukundige behoorde te worden aangesteld. Naar aanleiding hiervan heeft dr. CRAMER, na een bezoek aan Curaçao, als zijne meening uitgesproken, dat de kolonie steeds behoefte zal hebben aan voorlichting op het gebied van landbouw en veeteelt. Tegen de benoeming van een onderwijzer met landbouwakte tot landbouwkundige had de directeur geen bezwaar, mits de landbouwkundige geen onderwijzer bleef en hij zich dus geheel aan het geven van voorlichting als landbouwkundige zou kunnen wijden. Als jaarlijksch salaris van den landbouwkundige stelde dr. CRAMER voor een bedrag van f 2750, vermeerderd met f 300 's jaars voor fouragegelden.

Ten einde, in verband met dit advies, te kunnen overgaan tot de definitieve aanstelling van een landbouwkundige, heeft de Gouverneur bij zijne ontwerp-begrooting het voormelde bedrag van f 2750 als traktement van den landbouwkundige aangevraagd. De Koloniale Raad heeft echter het traktement in eene toelage omgezet. Het college bleek wel genegen er toe mede te werken om het bestuur in de gelegenheid te stellen de verbetering van den landbouw practisch aan te vatten, maar men zag geene reden om de betrekking van landbouwkundige thans blijvend in te stellen.

Hoewel de ondergeteekende het met den Gouverneur en den Directeur van den Landbouw in Suriname eens is, dat de beschikking over de voorlichting van een landbouwkundige op den duur noodzakelijk is, zoodat de blijvende instelling van de betrekking gewenscht is, heeft hij zich voorloopig bij de beslissing van den Kolonialen Raad nedergelegd, in afwachting van een rapport in zake de Curaçaosche landbouwaangelegenheden, dat hij over eenigen tijd te gemoet ziet van den heer I. G. J. KAKEBEEKE, Rijkslandbouwleeraar voor Zeeland, directeur der Rijkslandbouwwinterschool te Goes en lid van de Staatscommissie voor den landbouw. Van de gelegenheid, dat deze deskundige, in het belang van het landbouwonderwijs in Suriname vertoeft, heeft de ondergeteekende namelijk gebruik gemaakt om hem uit te noodigen ook Curaçao te bezoeken, ten einde, na zich zooveel mogelijk op de hoogte van de toestanden aldaar te hebben gesteld, met den Gouverneur over de landbouwaangelegenheben overleg te plegen en ter zake rapport uit te brengen.

De ondergeteekende verwacht, dat het bezoek van den heer KAKEBEEKE nog in een ander opzicht nut zal hebben, namelijk, dat de voorlichting van dien deskundige den Gouverneur in staat zal stellen de indiening te bespoedigen van de, naar aanleiding van het rapport over den grooten landbouw, van den Landvoogd gevraagde voorstellen.

Artt. 14, 49, 65, 83, 102 en 121. In verband met den toestand op 1 Januari 1912 is voor subsidie aan bijzondere scholen in totaal f 2350 meer uitgetrokken. Eene nadere verhooging is te verwachten in verband met de onder dagteekening van 11 Juni 1912 door den Gouverneur bij den Kolonialen Raad aanhangig gemaakte ontwerp-verordening tot wijziging van de bestaande subsidieregeling. Blijkens de, het ontwerp vergezellende, memorie van toelichting van den Gouverneur, brengt deze wijziging eene vermeerdering van subsidie van f 14410 met zich. Het is te verwachten, dat op deze meerdere uitgaaf bij Nota van Wijziging gerekend zal kunnen worden.

Art. 131. Bij dit artikel deelt de Gouverneur in den uitgewerkten en toelichtenden staat mede, dat, aangezien gegronde twijfel is gerezen of de *Prinses Juliana* voor reizen naar de Bovenwindsche eilanden wel zeewaardig is te achten, die reizen voorloopig gestaakt werden.

Tot nadere toelichting hiervan moge het volgende strekken.

Bezwaren, welke bij de exploitatie van het schip, dat geheel overeenkomstig de uit de kolonie ontvangen eischen en gegevens werd gebouwd, werden ondervonden, gaven aanleiding tot een onderzoek door eene commissie, bestaande uit officieren van Hr. Ms. *Utrecht*, welke commissie als haar oordeel uitsprak, dat het vaartuig niet voldoet aan de eischen, welke gesteld moeten worden aan een schip, dat bestemd is om geregeld de Bovenwinndsche eilanden te bezoeken. In verband met deze uitspraak lag het aanvankelijk in de bedoeling om zooals de Gouverneur in zijne memorie van antwoord zegt, eenige deskundigen naar Curaçao te zenden, ten einde na te gaan of de stoomer al dan niet voor de interkoloniale vaart geschikt is; maar het overleg, dat nopens deze aangelegenheid met den Minister van Marine gepleegd werd, heeft er ten slotte toe geleid, daarvan af te zien en de *Prinses Juliana* niet weder voor den dienst in de kolonie Curaçao in de vaart te brengen.

Die dienst brengt namelijk mede, dat de Bovenwindsche eilanden geregeld bezocht worden, waarbij parages bevaren worden waar in een gedeelte van het jaar cyclonen van groote sterkte voorkomen. Voor zoodanigen dienst is de *Prinses Juliana* minder geschikt te achten door gemis van de daarvoor gestelde hoogere eischen van zeewaardigheid.

Onder deze omstandigheden acht de ondergeteekende het met zijn ambtgenoot van Marine beter, dat aan het schip eene andere bestemming gegeven wordt Aangezien de bezwaren, welke zich ten opzichte van de Caraïbische Zee voordoen, niet gelden voor de wateren van Suriname, wordt nopens de overneming voor den dienst der koloniale vaartuigen aldaar van de *Prinses Juliana*, dat overigens een alleszins zeewaardig vaartuig is, met den Gouverneur van Suriname overleg gepleegd.

In verband met de beslissing om het schip niet meer voor den dienst in de kolonie Curaçao in de vaart te brengen, zal het onderhouden van de koloniale verbinding wederom met ingehuurde zeilvaartuigen moeten geschieden. De Gouverneur acht daarvoor f 15000 noodig, welk bedrag in de plaats komt van den post van f 47350, sub *a* van art 130, voor vervoerkosten uitgetrokken. Aangezien hiertegenover geen inkomsten staan, moet van de raming der middelen worden afgevoerd de onder „Geheele Kolonie" sub *c* opgebrachte post van f 20000 wegens „Inkomsten van den stoomvaartdienst tusschen de eilanden der kolonie". Verder behoort, met het oog op de mogelijkheid, dat in den loop van dit jaar omtrent de nieuwe bestemming van het schip nog geen beslissing kan worden genomen, gerekend te worden op kosten voor onderhoud, daaronder begrepen die tot bezoldiging van personeel; in het onzekere of, en, zoo ja, voor hoelang, deze uitgaven zullen moeten worden gedaan, kan hier met een memoriepost volstaan worden. De bedragen, voor assurantie en afschrijven uitgetrokken, waren voorloopig te handhaven.

Art. 132 Bij de aan den Kolonialen Raad ingediende ontwerp-begrooting had de Gouverneur onder art 131 een krediet van f 16000 (d i f 500 minder dan voor het loopend jaar toegestaan) aangevraagd, ter bestrijding van de kosten van verbetering van het visscherijbedrijf in de kolonie

Van dat krediet was bestemd: f 5460 voor toelage, huishuur en reis- en verblijfkosten van den adviseur voor visscherijzaken, — f 500 voor teeltproeven, — f 4000 voor het conserveeren, den opslag en het vervoer van visscherijproducten, — f 5000 voor kredieten ter bevordering van visscherij, vischhandel en verwante ondernemingen en f 1040 voor andere uitgaven.

Het aangevraagd krediet werd door den Kolonialen Raad verworpen, aangezien het college van oordeel was, dat uit het feit, dat reeds tal van jaren door een deskundige aan de verbetering van de visscherij gearbeid wordt, zonder dat eenig resultaat bereikt is, duidelijk blijkt, dat van eene ontwikkeling van het visscherijbedrijf in de kolonie niet veel te verwachten is.

Naar aanleiding van 's Raads beslissing heeft de Gouverneur den adviseur voor visscherijzaken uitgenoodigd mede te deelen hoeveel tijd hij nog meende noodig te hebben om zijn werk ten einde te brengen en welk bedrag daarvoor waarschijnlijk noodig zou zijn.

Bij zijn daarop, onder dagteekening van 10 Juni jl uitgebracht rapport, dat als bijlage B hierbij wordt overgelegd, deelt de adviseur mede, dat zijne taak zeer waarschijnlijk in 1913 afgeloopen zal zijn Verder behandelt hij in de eerste plaats de quaestie van verzending van visch, afkomstig van het op Aruba opgerichte koelhuis, naar Curaçao. Bij den opzet der zaak was er op gerekend, dat aanvankelijk gebruik zou worden gemaakt van den gouvernementsstoomvaartdienst Hoewel slechts tweemaal 's maands gelegenheid tot verzending zou hebben bestaan, mocht dat voldoende geacht worden, om uit te maken of de onderneming uit een handelsoogpunt kans van slagen zou hebben en om het bedrijf in gang te zetten. Daargelaten dat de gouvernements-stoomvaartdienst gestaakt is, zou eene zoodanige wijze van verzending — met zoo lange tusschenpoozen — niet geacht kunnen worden overeen te komen met de eischen, die aan een rationeele exploitatie te stellen zijn, aangezien de uitkomsten des te gunstiger zullen zijn naarmate het aantal verzendingen grooter wordt Dit aantal zou als minimum op zes per maand zijn te stellen. De zeilvaart kan voor het doel niet met voordeel worden benut, vermits daartegen bezwaren bestaan, die niet overwonnen kunnen worden

Om het koelhuis ten volle aan zijne bestemming te doen beantwoorden, acht de adviseur, in verband met een en ander, de aanschaffing noodig van een zeewaardig vaartuig met een motor van pl. m. 20 P K, waarmede de gekoelde visch naar Curaçao zou kunnen worden overgevoerd; de kosten van aanschaffing worden door hem op f 6000 geraamd. Bovendien geeft hij in overweging een koelkamer te Willemstad te bouwen, om daarin de van Aruba aangevoerde gekoelde visch op te slaan.

De Gouverneur ontraadt de opvolging van deze voorstellen. De kosten van aanschaffing van een motorboot zullen z. i. veel hooger zijn dan door den adviseur berekend werd, ook omdat een motor van 20 P. K. lang niet sterk genoeg zal blijken te zijn. De exploitatiekosten zullen dientengevolge te hoog oploopen: het vischvervoer zal niet rendeeren, — integendeel groot verlies opleveren.

Nu eenmaal is aangetoond, dat de vischverzending van Aruba naar Curaçao practisch mogelijk is, zal naar het inzien van den Landvoogd moeten worden afgewacht, of tusschen deze eilanden weder eene scheepsgelegenheid in het leven wordt geroepen, waarmede de verzending loonend kan geschieden.

De adviseur deelt in zijn rapport vervolgens mede, dat hij nog eenige proeven wenscht te nemen om verbetering te brengen in het zouten van visch; hij raamt de kosten daarvoor op f 1000. Van meening zijnde, dat van die proeven het meeste practische nut te verwachten is heeft de Gouverneur den adviseur opgedragen zich al dadelijk meer in het bijzonder daarmede bezig te houden. Na afloop van die proeven zou de adviseur, naar het inzien van den Landvoogd, zijne taak als geëindigd kunnen beschouwen.

Wat de schildpaddenteelt betreft, merkt de adviseur op, dat eerst jarenlang voortgezette waarnemingen alle gegevens verschaffen kunnen om de vooruitzichten van het kweeken en telen van die dieren grondig te kunnen beoordeelen. De schildpadvijver in het Spaansche water op Curaçao is eerst in Mei 1910 in gebruik genomen Pogingen op Bonaire in het werk gesteld om fondsen bijeen te brengen voor eene kweekerij van karet-schildpadden, hebben, ondanks den door het bestuur toegezegden steun, geen succes gehad. Ten einde de proefnemingen in den vijver voort te kunnen zetten, stelt de adviseur voor een krediet van f 500 daarvoor toe te staan welk voorstel door den Gouverneur is overgenomen.

Met betrekking tot de verschaffing van kredieten ter bevordering van visscherij, vischhandel en aanverwante ondernemingen, meent de adviseur, dat het voor 1913 voorgesteld bedrag van f 5000 goed besteed zou kunnen worden, wanneer de exploitatie van het koelhuis mogelijk gemaakt werd volgens zijne voorstellen.

Aangezien de Gouverneur die plannen niet kan ondersteunen, bepaalt de Landvoogd zich tot het voorstel om eenig geld uit te trekken voor het verleenen van kredieten voor de aanschaffing van vischtuig en booten.

Van de cultuur van sponsen zegt de adviseur, dat alleen een bijzondere bodemgesteldheid kans van slagen daartoe aanbiedt en dat het onderzoek naar de natuurlijke gesteldheid der binnenwateren genoegzaam heeft aangetoond dat zij geen van alle gunstige voorwaarden bieden voor de teelt van handelssponsen. Alleen een kweekmethode, waarbij men de sponsen in kunstmatige vijvers groot brengt, zou kans van slagen hebben, — maar of dat voor de kolonie aanbevolen kan worden, zou eerst beoordeeld kunnen worden aan de hand van uitkomsten van proefnemingen.

Nu het vaststaat, dat de Curaçaosche wateren voor de sponsenkweek niet geschikt zijn, is de Gouverneur van oordeel, dat het geen practisch nut kan hebben, nog eene proef te nemen met de teelt in kunstmatige vijvers, te minder, waar te-

UIT HOLLAND.

Te Huissen, in de kerk van het hoofdklooster der Paters Dominikanen, had op 23 Sept. ll. de plechtige inkleeding van vijf nieuwelingen en de professie van dertien novicen plaats. Voor Curaçao is deze tijding van belang, in zoover onder die novicen zich de zoon van een achtenswaardige familie uit Curaçao bevond, nl. de Eerwaarde Frater ANTONINUS VAN DER VEEN ZEPPENFELDT. Met hem toch treedt de eerste Curaçaoenaar in de orde van den H. Dominicus.

Geen wonder, dat de HoogEerwaarde Pater ANTONINUS TER MAAT, de nieuwe Provinciaal en vroegere Vicaris onzer Missie, de plechtigheden dezen keer zelf wenschte te leiden; en zoo zag het talrijke Konvent van Huissen en de schare van toegestroomde geloovigen het gebeuren, dat de jonge Frater ANTONINUS in de handen van zijn Vaderlijken Overste de eeuwige gelofte aflegde.

Onder de aanwezigen merkten wij op de volgende oud-Missionarissen van Curaçao: den ZeerEerwaarden Pater ANTONINUS FENNELL, Prior van Huissen, den ZeerEerw. Pater JOSEPH M. VAN WEERELT, den ZeerEerw. Heer VICTOR ZWIJSEN, hoofdredakteur van „De Tijd", den ZeerEerwaarden Directeur, Frater RADULPHUS; voorts den Heer ERNST Q. VAN DER VEEN ZEPPENFELDT, med. stud. te Amsterdam alsmede zijn broers, de heeren GERARD en DELFINUS, die eerst onlangs in het Moederland zijn aangekomen.

Na de in haren eenvoud zoo diep aangrijpende plechtigheid der professie, nam de HoogEerw. Pater Provinciaal het woord, om voor zijn jonge Zonen de beteekenis hunner heilige Offergave in een even welsprekende als warm-doorvoelde preek uiteen te zetten.

Wat we vooral uit deze schoone toespraak meenen te mogen releveeren is de passage, waarin de professie speciaal van Frater ANTONINUS VAN DER VEEN ZEPPENFELDT als een schoon voorbeeld van apostolische heldhaftigheid werd gehuldigd.

Na in 't algemeen op 't apostolisch karakter der Hollandsche Dominikanen-provincie gewezen en de jonge kloosterlingen dien overeenkomstig te hebben aangespoord, vervolgde de HoogEerw. redenaar:

„En hier mag ik U wijzen op een schitterend voorbeeld, door een der Uwen gegeven, hoe jong hij nog is. Gij begrijpt, dat ik bedoel onzen dierbaren Frater Antoninus, die heden, als de eerste Dominikaan uit onze Curaçaosche Missie zijne kloostergeloften heeft afgelegd. Hij is de eerste en laat ons zeggen, ook de zeer schoone vrucht van den Missiearbeid onzer Paters! Hem roepen wij een bijzonder welkom toe!

Toen Frater ANTONINUS zijn besluit om priester en Dominikaan te worden ging uitvoeren, werd door hem een offer gebracht, zooals geen Curaçaosche jongeling dat vóór hem gedaan had. Op jeugdigen leeftijd begaf hij zich naar een geheel vreemde omgeving, liet een schitterende positie en om zoo spoedig mogelijk weer in den kring der zijnen terug te keeren, neen, hij vertrok voor God; hij wist niet, of hij ooit voor goed in zijn geboorteland zou terugkeeren: 't was hem ook gelijk, mits hij maar aan Gods roepstem beantwoordde!

En zoo openbaarde hij bij het afscheid van zijn dierbaren zulk een heldhaftigen moed, dat ieder vervuld werd van bewondering voor de kracht van genade, die zóó zichtbaar in hem werkte, en den stempel der bovennatuurlijke heldhaftigheid drukte op het offer van dien eersteling onzer Orde uit het Curaçaosch Vicariaat. Ik zou hier de woorden willen herhalen, door Sint Ambrosius gesproken over de zoo ten offer geleide Sint Agnes: *Flere omnes, ipsa sine fletu*; allen weenden, zij alleen niet! Deze kalmte was het loon van zijn moed,

En nu, goede Frater ANTONINUS, bij den door Uw Professie de kroon gezet hebt op dit heldhaftig werk, nu mag ik U wel bizonder gelukwenschen in naam van geheel de Provincie, die dit offer eerbiedigt en hoogacht en U daarom met de grootste vreugde onder het getal haren apostolische Zonen opneemt".

En na de familie-leden der jeugdige kloosterlingen te hebben geluk gewenscht, vervolgde de gewijde redenaar:

„Een familie is waard, U als toonbeeld te worden voorgesteld, in 't manmoedig offeren van Uw kinderen. Zoo juist sprak ik den Fraters over hun medebroeder uit Curaçao. Maar weet het wel, geachte Vaders en Moeders, die Frater is niet alléén hier. Zijn drie broeders bevinden zich ook onder ons. En zoo hebben die waarlijk hoog-deugdzame ouders hunne vier zonen naar Holland gezonden en voor wie weet hoe lang het genot van hun bijzijn opgeofferd.

Ter voorbereiding van een loopbaan in de wereld? Zeer zeker, maar dit mag ik hier met eerbied verklaren, ik ken immers die ouders te goed, zulks was de eenige reden niet. Neen, zij hadden ook een waarlijk apostolisch doel. Zij willen van hun zoons maken degelijke, oprechte katholieke mannen, die later de Kerk tot eer en steun zullen strekken in de vaak zeer moeilijke omstandigheden, welke het roomsche Curaçao doorleeft. Is dat geen heldhaftig offer? Terwijl ik die ouders, hier helaas niet aanwezig, U ten voorbeeld durf stellen, groet ik hen van uit de verte met allen eerbied en hoogachting voor hun apostolischen moed en bid Gods genade in volle mate over hen en hunne kinderen af!"

Na deze indrukwekkende rede, die alle aanwezigen zichtbaar ontroerde, voerde het kloosterkoor plechtig het *Te Deum laudamus* uit en daarna werden in broederlijken en blijden geest de hartelijkste felicitaties tusschen de ouderen en hun nieuwe medebroeders gewisseld.

Begunstigd door het zonnigste en zachtste najaarsweer, werd de schoone dag onder een gezellig samenzijn doorgebracht.

Wij kunnen niet nalaten, de Eerw. Fraters feestelingen, maar niet minder ook de achtenswaardige Familie VAN DER VEEN ZEPPENFELDT onze hartelijke gelukwenschen bij deze verheffing van hun eerw. zoon aan te bieden.

Dat hij, de eerste Dominikaan van Curaçao, onder Gods genade zoowel zijn Familie al zijn geboortegrond eer zal aandoen door een even werkzaam als heilig priesterleven — me dunkt, dat geen ingewijde dit zal kunnen betwijfelen. Faxit Deus!

voorzien is, dat de proef zeer spoedig de deskundige leiding zou moeten missen.

Hoewel moet worden toegegeven, dat de gedane proefnemingen tot geen practisch resultaat hebben geleid, is de ondergeteekende van meening, dat daarin geen motief mag worden gevonden om plotseling de zaak in haar geheel op te geven. In elk geval moet er althans gelegenheid gegeven worden tot afwikkeling of voltooiing van datgene waarmede een begin gemaakt is. Ook met het oog hierop acht de ondergeteekende het raadzaam, dat nog enkele kredieten beschikbaar worden gesteld, namelijk die, welke thans door den adviseur zijn voorgesteld, voor zooverre daarmede door den Gouverneur instemming is betuigd.

Voor toelage, enz. van den adviseur wordt op een geheel jaar gerekend, omdat nog onzeker is wanneer zijne werkzaamheden zullen afloopen. Het door den Gouverneur bedoelde krediet voor de aanschaffing van vischtuig en booten ware te stellen op f 2500.

Op dit artikel wordt derhalve uitgetrokken:

a.	voor toelage van den adviseur	f 4500
b.	voor huishuren	360
c.	voor reis- en verblijfkosten	600
d.	voor proeven betreffende zouten van visch	1000
e.	voor de schildpaddenteelt	500
f.	voor het verleenen van voorschotten tot het aanschaffen van vischtuig en booten	2500
	Totaal	f 9460

In verband met 's Gouverneurs voorstel om de exploitatie van het koelhuis voorshands niet voort te zetten, behoort uit de raming der middelen onder „Geheele Kolonie" te vervallen de post sub *f:* „Inkomsten van het visscherijbedrijf, geraamd op f 300.

Voor de verdere toelichting van het wetsontwerp veroorlooft de ondergeteekende zich te verwijzen naar de memorie van toelichting van den Gouverneur, zoomede naar den uitgewerkten en toelichtenden staat en naar de toelichtingen bij de raming der middelen en inkomsten.

De Minister van Koloniën,

DE WAAL MALEFIJT.

Het Eucharistische Congres te Weenen.

Opening van het Congres.

Op het Prater was het den volgenden middag een jacht van auto's en rijtuigen, alle in de richting van de Rotunde waar een leger van politie gereed stond om de drukte te leiden en den stroom van duizenden en duizenden in goede bedding te houden. In een victoria, heel alleen reed een Chineesche bisschop in veelkeurig manderijuencostuum.

Aan vier kanten tegelijk werden de duizenden en duizenden belangstellenden de ontzaglijk ruime arena ingelaten. Om half vier was heel de niet te overziene ruimte gevuld. Nog nimmer hebben onze oogen zulk een onmetelijke meeting gezien, zelfs niet in de reusachtige Albert-Hall te Londen. Alleen op de gereserveerde tribunes zaten tienduizend menschen.

Van de tribune uit gezien, leek die ontzaglijke menschenmassa, die geleidelijk opglooide, zoo groot, alsof wij reeds ten oordeel zaten in het dal van Josaphat.

Het spreekgestoelte, of beter gezegd, getimmerte achter de kardinalen-zetels, leek wel een soort van Aussichtturm.

Interessant was het te zien hoe de matelooze menschenschare, waarin individueel bijna niemand meer te herkennen was, van het verre zwart langzaam overging in het purper en paars der honderden bisschoppen en eindelijk uitgloeide in een schitterenden rand van fel kardinaalrood.

Want neven den pauselijken legaat kardinaal van Rossum, die onder een klatering van applaus de reuzezaal binnenschreed, kwamen te zitten de kardinalen Kopp van Breslau, Nagl van Weenen, Bauer van Olmutz, Serebenski van Praag, Mercier van Mechelen. Naast den bijna huishoogen catheder stonden reuzebusten van Pius X en Keizer Frans Jozef, beelden zoo groot alsof zij berekend waren voor een architectuur als van de Sint Pieter.

Langs de paden die nog open waren, gingen dienaars met spuiten Ozon om de lucht te verversen.

Even vier uur besteeg Mgr. Heylen van Namen, de algemeene voorzitter der Eucharistische Congressen, wiens hart wel zwellen moest van voldoening bij het aanschouwen van het weergaloos welslagen van zijn heerlijk levenswerk, den catheder.

Nog was hij niet begonnen of ter vergadering verscheen, te midden van een geestdriftige ovatie de aartshertog-troonopvolger, Ferdinand met zijn vrouw en al zijn kinderen. Hij droeg de schitterende Oostenrijksche generaal uniform.

Ook de andere aartshertogen en hertoginnen van het Habsburger huis kwamen de eerste rijen innemen.

Het is mijn bedoeling niet om hier de verschillende redevoeringen in extenso op te nemen, de Maasbode krijgt straks de stenografische verslagen en kan deze dan plaatsen naar goeddunken.

Mgr. Heylen opende het 23ste Internationale Eucharistische Congres uit naam van den pauselijken legaat. Hij bracht dank aan hen, die in de eerste plaats aan het organiseeren van dit congres hebben medegewerkt, en getuigde openlijk dat, gezien de Eucharistische Congressen der laatste jaren in steeds stijgenden luister, gezien nu de voorbereiding van dit weergalooze congres, het bijna onmogelijk is nog hooger te kunnen gaan.

Hij brengt een „hoch" uit op den Keizer die het eerepresidentschap van dit Congres heeft aangenomen, hij spreekt zijn dank uit aan kardinaal Dr. Nagl, voor al hetgeen hij voor dit Congres te Weenen heeft gedaan.

Hij herinnerde er aan hoe een 150 bisschoppen aan dit Congres deelnemen, en niet minder dan 350 bisschoppen uit heel de Katholieke wereld hebben hun bewijzen van begeestering gezonden.

Hij eindigde, met te zeggen, dat de oogen van heel de wereld dezer dagen op Weenen zijn gericht en sprak den wensch uit, dat Weenen een manifestatie van zijn trouwheid aan het geloof zou geven, zooals er nog nimmer is aanschouwd.

Daarna las Mgr. W. Merinski, secretaris van kardinaal Nagl, de pauselijke Breve, die ook wel dezer dagen in volledigen tekst in de Maasbode zal worden afgedrukt.

Toen besteeg onder een overstelpenden jubel van de tienduizenden, kardinaal Van Rossum, een hooge forsche mannelijk-fiere gestalte met een krachtig energiek maar zeer minzaam gezicht, het spreekgestoelte. Over het felle moiréezijden kardinaalrood droeg hij de breede groene sjerp van het grootkruis van de Stephansorde, hem gisteren door den keizer als allerhoogste onderscheiding geschonken.

Een zuivere melodieuse stem zong toen over de matelooze samengekomen menigte, en de verste wanden schalden in echo zijn schoone woorden.

In een werkelijk magistrale rede, waarin de kardinaal even bescheiden als gelukkig en treffend-schoon zijn Hollanderschap en zijn redemptorist zijn te pas bracht, werkte hij de heerlijke woorden van het Evangelie uit: „Heer, tot wien zullen wij gaan, Gij hebt de woorden des eeuwigen Levens".

In deze gedachte zijn wij hier allen samengekomen, één van geloof en één van liefde.

In fijne woorden gaf de kardinaal de hoop en verwachting van den Paus te kennen, dat dit Congres rijpe vruchten zou afwerpen voor heel de Katholieke wereld, en niet weinig ook voor Weenen zelf.

Treffend herinnerde hij aan den grooten stichter van het Huis der Habsburgers, Rudolf, en aan diens liefde voor het Allerh. Sacrament. Die liefde voor het Sacrament heeft deze edele Habsburger aan zijn Huis als een familie-erfenis nagelaten.

Met keurigen tact herinnerde hij ook — en hier liet hij gaarne zijn Hollandsch hart spreken — aan dien anderen Habsburger, aartshertog Maximiliaan van Oostenrijk, door zijn huwelijk graaf van Holland, die in dagen van ernstige ziekte, 'n belofte deed om een bedevaart te doen naar het H. Sacrament van Amsterdam, als hij van zijn lijden mocht worden verlost. Hij werd genezen en Maximiliaan gaf rijke geschenken aan het H. Sacrament van Amsterdam. Later keizer geworden, schonk hij uit dankbaarheid de keizerskroon aan Amsterdam, welke kroon deze stad nog altijd bezit.

Verder in zijn rede herinnerde de kardinaal nog even aan den Hollander, Petrus Canisius, die Weenen voor de reformatie heeft behoed en het groote werk van Clemens Maria Hofbauer, den heiligen Redemptorist, waardigen zoon van den H. Alphonsus, den apostel en schutspatroon van Weenen.

De kardinaal eindigde in groote geestdrift „Sta dan op, Oostenrijk, sta dan op Weenen! en ziet naar de volkeren die tot u komen. Maakt u gereed voor het groote feest der Eucharistie in liefde, godsvrucht en geestdrift.

Voedt deze volkeren met den Eucharistischen God."

Een orkaan van geestdrift barstte los en loeide door de ontzaglijke ruimte, een spontaan gejuich en gejubel over het verrassende, schitterende optreden van den kardinaallegaat, die opeens de heilige geestdrift, die nog wat mat was, nu heeft ontstoken.

Kardinaal Nagl hechtte er aan, nog eens openlijk te verklaren, dat de congressisten geen politieke doeleinden hebben of politieke bedoelingen uit ons congres laten voortkomen.

Wij vieren hier alleen Jezus-Christus in zijn Sacrament.

Hij bracht vervolgens hulde aan burgemeester Dr. Neumayer, en aan de dames van het Hof, die zooveel voor het welslagen van het Congres hebben gedaan.

Onder luiden jubel en steeds stijgenden geestdrift sprak nu Excellentie, Dr. Max Hussarek Ritter, von Heinlein, minister für Kultus und Unterricht, om in naam der hooge regeering de samengekomen naties een hartelijk welkom te heeten.

Het was heerlijk dezen minister, ten aanhoore van heel de wereld, zulk een moedige en ridderlijke belijdenis te hooren afleggen van zijn innige Roomsche geloof.

Kardinaal van Rossum zelf gaf bij herhaling het eerste teeken tot een geestdriftig applaus.

De wereld zal nog nooit zoo'n stoet aanschouwd hebben, gelijk Zondag hier gebeurt, verklaarde minister Hussarek.

Het zal het heerlijk schouwspel zijn, hoe alle katholieken, uit alle landen, zich met die van Weenen één verklaren in liefde en trouw aan Pius X in de verheven opvatting van zijn taak, „alles herstellen in Christus".

De minister hoopte, dat dit Congres mocht brengen „Eere aan God in den hooge" en „vrede" aan de menschen van goeden wil. Maar dan niet de vrede dien de menschen maken, maar die, welken God geeft.

Zij dit dan de vrucht van dit Congres.

Onder levendige „Hoch Fürst Liechtenstein" verscheen daarna dez populaire politicus op de tribune om het Congres te begroeten, die onder meer den vergaderden toevoegde, dat zij zich toch niet bang moesten laten maken door een socialist. In hun overgroote meerderheid staan de Wieners aan onze zijde.

De beminde opper-burgemeester van Weenen en Lueger's opvolger, dr. Jos Neumayer, hield nog een geestdriftige toespraak, waarbij zijn lange witte baard van opwinding trilde. Hij heette als burgemeester van Weenen ons allen welkom met den ouden Weenschen groet „Geloofd zij Jezus Christus".

Hij bracht hulde aan den keizer, die in deze dagen in ons midden heeft willen vertoeven, en die dezer dagen weer opnieuw zal ervaren, dat Godsgeloof en vorstentrouw niet kunnen gescheiden worden.

Nu was het de beurt aan Excellentie George Helleputte, Belgisch minister van Staat, om te antwoorden namens de vereenigde vreemdelingen te Weenen, maar hij was verhinderd en in zijn plaats trad op de afgevaardigde voor Brussel, mr. Valentin Brifart, wiens bijna niet te breidelen lyrische welsprekendheid ik ook verleden jaar te Madrid mocht bewonderen.

Hij dankte den Paus namens alle vaders en moeders voor hetgeen deze voor de kinderen heeft gedaan, hij bracht namens alle vreemdelingen hulde aan den keizer en na een herinneringswoord aan Karl Lueger's onvergetelijke nagedachtenis, groette hij den voortzetter van diens levenswerk, dr. Jos. Neumayer. Deze mannen bewijzen, wat katholieken van moed en overtuiging kunnen doen in het welzijn van hun vaderland.

De openingsvergadering was een luisterrijk succes, dat z'n geestdrift straks aan heel Weenen zal mededeelen.

De gewone flegmatiek der Weeners is aan het verdwijnen.

De Groote Processie.

Naast het congres was het gesprek van den dag deze laatste week te Weenen... de regen.

De ontzettende regen, die niet ophoudt geen uur en geen minuut, en maar neerplast en neerplast dag en nacht, en weer nacht en dag.

Zou het Zondag droog zijn?

Dat was het „goede morgen" en „goede nacht" van elken nieuwen dag.

Och het zou zeker Zondag goed zijn, het kon niet anders, het kon toch niet eindeloos blijven regenen, het moet toch eenmaal ophouden.

Maar Zaterdag regende het weer harder dan het ooit gedaan had, en Zaterdagavond tegen middernacht plaste het nog even lustig als des morgens.

De vlaggen hingen te druipen; andere versiering was er niet, niemand die er den moed voor had.

Van morgen voordat men z'n gordijn had opgehaald suggereerde eenieder zich, dat de zon in zijn bed scheen, of althans dat er een vriendelijke lichtglimp door zijn kamer gleed; maar nauwelijks had men zich aan het daggeluid vertrouwd, of men hoorde weer onbedriegelijk den regen neerdrenzen.

Het regende hard, het regende zooals alle andere dagen te voren, en dat op den grooten processiedag.

Maar het kon nog ophouden, het zou zeker opklaren.

Veel speling van tijd was er echter niet. Om half negen zou de processie beginnen te trekken.

Och, nu werd zij zeker afgelast; het kon niet doorgaan.

Maar de witte vlag verscheen niet op de domtorens. Dus zou het doorgaan.

Wie in den ochtend zich naar de kerk spoedde — het was een gevaarwerk, want in elke kerk was een ontzettend gedrang — zag overal op straat in de oude stad de compagnies soldaten voor het afzetten van de straat gereed staan, elke militair met zijn drie eikenblaadjes op de kepi. En toen wij om half negen naar de Heldenplatz op den Hofburg gingen, waar de journalistentribune was opgeslagen, kwamen van alle kanten de priesters in hunne witte paramenten al naar de Stephansplatz opzetten.

Dus zou de processie doorgaan, het was bijna niet mogelijk, want de regen plaste neer in het gewone tempo der laatste dagen.

En zij ging door, de keizer had het uitdrukkelijk gewild; de honderd duizenden en duizenden mochten niet worden teleurgesteld.

Het regende. Het hout der tribunes was doorweekt van het dagen lange vocht, het wit en geel der gedrapeerde stoffeering door elkaar geloopen.

En toch waren de tribunes in en om de Burgplatz reeds tegen half negen bezet door een compacte menschenmassa. De Heldenplatz binnen de Burgplatz; allen present de parapluies op, staande op de banken, die ons anders voor zitplaats zouden gediend hebben.

En daar hebben wij gestaan recht op, terwijl de regen zich medoogenloos over ons uitgoot tot half twee, één brok regenellende. Terwijl ik dit schrijf ben ik niet meer in staat een menschelijk geluid uit te stooten, om mij verstaanbaar te maken.

En toch dit alles hebben wij gaarne verduurd, om het buitengewoon heerlijk schouwspel, dat wij hebben mogen genieten. En uit de heerlijkheid, die wij nu hebben gezien, terwijl het weer zoo onbarmhartig tegen was, kunnen wij besluiten hoe weergaloos schoon alles moest geweest zijn als de hemel zelf nu eens daar zijn zonnegoud over heen had gestrooid.

Een vast beeld van de procecie kan ik hier niet fixeeren. De neerstroomende regen belette mij ook slechts een enkele aanteekening te doen, en veel ging van den totaalindruk verloren, omdat men voor het meerendeel ook in de processie parapluies droeg.

Maar ik herinner mij alleen dien intocht der duizenden en duizenden Tirolers in allerlei kleurenpracht, mooie Adreas Hofertypen, allen met het oude bajonetten-geweer op schouder en honderden en honderden banieren en standaards.

Voorop ging statig een kolossaal monumentaal kruisbeeld met zware gouden kroon, driemaal een manslengte groot en gedragen door niet minder dan 26 man.

Dat machtige kruis leek ons het symbool van het sterke Godsvertrouwen dezer kloeke bergbewoners. Zacht speelde hun muziek het ontroerende „Zu Mantua in Banden der treue Hofer war".

Om het monumentale standbeeld van keizer Maximiliaan op de Heldenplatz schaarden zich de Tyrolers met hun banieren, het kruis voorop.

Zoo zouden zij straks hun keizer begroeten met de oude door kogels doorschoten vaandels.

Dan kwamen de Hongaren, Bohemers, Kroaten, Galliciërs, Slaven, Bosniërs in hun bonte kleeding. Wij zagen vervolgens de studenten binnentrekken; voorop hun honderden vaandels, en dan de studenten in afwisselende kleuren hunner Verbindungspetten.

Een eindelooze reeks van priesters in roquette volgde, dan de kanunniken in hun paarse mantels.

Een bosch van vaandels uit heel Oostenrijk samengelezen plantte zich rondom de Burgthor.

De hooge hof- en staatsbeambten plaatsen zich in galauniformen op de treden van den Hofburg.

Het is een zeldzaam schouwspel van kleuren.

Tegen den zwarten achtergrond van opeengepakte toeschouwers, kleurt fel het rood der koorknapen, het paars van kanunniken en prelaten, het wit der priesterroquetten, het groen der pluimeveeren der generaalshoeden, het goud der galauniformen.

De bisschoppen komen in vol ornaat, de mijters op, de staf gedragen door een priester.

Een oogenblik zien wij hen boven op de Burgthor verschijnen naast het altaar, dat opgericht is voor de openlucht-Mis van een kardinaal.

Maar weldra komen zij naar beneden en plaatsen zich op de Heldenplatz, blijkbaar hebben zij geconstateerd dat de H. Mis op de Burgthor niet kan doorgaan.

Dan, het is tegen een uur, daar schetteren de bazuinen, de Hofwacht wordt gecommandeerd en dan komen achtereenvolgens de Heldenplatz door de Burgthor rijden eerst een escadron huzaren van de keizerlijke lijfwacht, de hoofdcommissarissen allen te paard, de bazuinblazers en de edelknapen.

Een lange stoet van kamerheeren en geheime raadsheeren, alles te paard en in galauniform. Achttien statiekarossen van den hoogsten adel in het land.

En dan een bijna niet te tellen reeks historische statiekarossen, elke karos van anderen vorm, elke uniform van koetsiers, palfreniers en lakeien een andere kleur, waarin de kardinalen, aartsbisschoppen zijn gezeten.

Mat schetteren de bazuinen en van uit de donkerte van den Hofburg verschijnt getrokken door acht paarden met felroode schabrakken de glazen galakoets, waarin de kardinalen van Rossum en Nagl aanbiddend neerliggen voor het H. Sacrament.

Vlak achter het H. Sacrament rijden in een prachtige staatskaros getrokken door acht schimmels de oude 93-jarige keizer en de krachtige figuur van den troonopvolger in blauwe uniform.

Zoo eerbiedig-stil als de honderdduizenden zwijgend de knie buigen als het H. Sacrament voorbij gaat, zoo krachtig zwelt de storm van toejuiching los als het volk zijn keizer ziet.

Hoeden wuiven, op de tribunes der veertienduizenden, van de hooge balcons en ramen van den Hofburg wapperen de witte zakdoeken als in de verte de vleugelslag van duiven.

Achter den keizer rijden de aartshertogen in hun met zes paarden bespannen pronkwagens.

Dan komen de lijfgardes, roode rokken met gouden borsten, en eindelijk de Hongaarsche magnaten in hun weergaloos splendide galacostuums.

De imposante stoet rijdt driemaal de Heldenplatz over, de Tirolers neigen met hun vaandels, presenteered hun geweren.

Kardinaal van Rossum geeft van uit de koets den zegen met Allerheiligste Sacrament.

Juist op deze rondvaart binnen den Hofburg kwam de schijn van de zon even door de grauwe lucht lichten en trok als een kruis van licht over het neergeknielde volk.

„De Maasbode"

Gestadige vooruitgang.

Nu op het einde van het 3e kwartaal kunnen wij opnieuw met voldoening constateeren, dat onze hoedenindustrie is blijven vooruitgaan. En dit ondanks dat wij in het *doode seizoen* waren, in de slappe maanden. Wat de hoeveelheid uitgevoerde hoeden betreft, hebben wij zelfs een *record* aan te wijzen. Er werden in de laatste drie maanden **37.256** dozijn stroohoeden uitgevoerd, een cijfer te voren nog nooit in één kwartaal bereikt. Aan waarde werd er voor 172.997 gld. naar het buitenland verscheept. Een *tweede* record hebben wij geslagen, doordat in dit jaar nu reeds voor méér dan een **half millioen** gld. aan hoeden is uitgevoerd.

Alles bij elkaar bedroeg over deze 9 maanden in dit jaar de export aan hoeden **99.160** dozijn voor een waarde van **546.875** gld.

Wil men nog een beter overzicht van onzen vooruitgang dan vergelijke men deze laatste cijfers met die van de jaren 1910 en 1911.

	aantal dozijn	waarde
1910	70.566	213.650 fl.
1911	108.164	432.993 fl.

Dit jaar werd er dus binnen 9 maanden reeds voor bijna f 114.000 MÉÉR uitgevoerd dan in de 12 maanden van 1911 te zamen.

De gemiddelde waarde per dozijn bedroeg in de laatste 3 maanden f 4.64, juist hetzelfde als in het vorige kwartaal.

Over 1911bedroeg de gemiddelde waarde per dozijn f 4 — en in 1910 slechts f 3.03 — Ook hierin derhalve vooruitgang. Ook vergeleken met het overeenkomstige 3e. kwartaal der beide vorige jaren is de verhouding al even gunstig.

In het 3e. kwartaal werden uitgevoerd:

	aantal dozijn	waarde	gemid. p. d.
1910	16.892	f 51.368	3.04
1911	27.937	100.062	3.58
1912	37.256	172.997	4.64

In dit laatste kwartaal werden 6044 dozijn MÉÉR uitgevoerd dan in het vorige kw. en voor f 26.933 MÉÉR.

Twee feiten staan dus vast, dat onze industrie zich blijft ontwikkelen en steeds meer vooruitgaat. Tweedens blijkt hoe langer zoo meer, dat deze industrie een zegen is voor ons volk en onze kolonie. Nog een ander feit zouden wij hier willen releveeren, n. m. dat de subsidie, waarmede door het Bestuur de vlechtcursussen worden gesteund overvloedige renten afwerpen. Het geld voor bevordering der hoedenindustrie uitgetrokken is goed besteed geweest.

Berichten uit de Kolonie.

Kerkelijke Berichten.

Onder vele blijken van belangstelling mocht gisteren de Eerw. Zuster MARIA CHRISTINA haar zilveren professiefeest vieren.

De Jubilaresse vierde gisteren het feest in het St. Elisabeths-Gasthuis, maar is reeds sinds jaren verbonden als verpleegster in het krankzinnigengesticht *Montecristo*.

Zuster MARIA CRISTINA, in de wereld Mej. ADELAIDA GERTRUDA VAN HAEREN, werd 9 Januari 1860 te Zevenaar geboren, trad 19 November 1885 in het klooster der Eerw. Zusters van Breda, legde twee jaar later haar religieuze geloften af en, na jarenlang werkzaam te zijn geweest aan de ziekenverpleging in Nederland, kwam zij 13 October 1894 hier te Curaçao aan.

Wij wenschen Zuster CHRISTINE geluk op haar feest, een lang en werkzaam leven, de gouden kroon over 25 jaar en de eeuwige gloriekroon hiernamaals.

Nieuwe Dokters.

Zooals onze geachte Lezers kunnen zien onder de Officieele Berichten is de hier toegelaten nieuwe Dokter O. VAN STENIS niet, zooals wij hoopten, naar Aruba vertrokken. Gelukkig kon hij althans verbonden worden aan de armenpraktijk in het 4e en 5e district.

De Familie PENSO ontving gisteren een kabelgram, dat de Heer ELIAS J. PENSO in Nederland met gunstig gevolg het arts-examen heeft afgelegd, terwijl tevens bericht werd ontvangen, dat de Heer OSCAR LANSBERG slaagde als dentist.

Aan beide candidaten en hun families onze hartelijke gelukwenschen.

Koloniale Raad.

Maandagavond heeft de Koloniale Raad het voorstel van het Bestuur om een terrein op Pietermaai door een muur af te sluiten om vervuiling te voorkomen afgestemd met 6 tegen 3 stemmen.

Het Eindverslag over de Keur, houdende regeling van het verkeer op de wegen in verband met het gebruik van motorrijtuigen, alsmede dat over de Verordening, regelende de exploitatie van motorrijtuigen als openbaar middel van vervoer is verschenen.

Doodenvereering.

Op uitnoodiging van den Heer H. LEYBA Consul van Venezuela, en de Heeren M. A. GARCIA en R. C. MARTINEZ, afgevaardigden van Coro, hadden de Venezolanen en hunne vrienden zich Maandagmiddag vereenigd om op plechtige wijze het stoffelijk overschot der Venezolaansche Generaals DIEGO A. COLINA en JOSÉ PILAR MEDINA te begeleiden naar den Waterkant, Overzijde, waar de ELSE, met rouwdrapeering omhangen, de beide lijkkisten naar de *Virginia* vervoerde, welk zeilschip dienzelfden avond naar Coro vertrok.

Aldaar zullen beide lijken in het Pantheon worden bijgezet. De plechtigheid werd bijgewoond door den Adjudant van den Gouverneur, als vertegenwoordiger van ZHEG, door de Heeren Consuls, en eenige Officieren, en werd opgeluisterd door de Militaire Kapel.

Een mooi boek.

De Heer H. J. COHEN HENRIQUEZ zond ons toe een Catalogus der Koloniale Landbouwtentoonstelling, te Deventer gehouden van 6 tot 21 Juli ll.

Deze Catalogus is een boek van blijvende waarde. Het Plan dezer tentoonstelling is meesterlijk in elkander gezet en is een prachtig uitgewerkt schema eener landbouwtentoonstelling.

Als wij ooit weer deelnemen aan dergelijke dingen, of zelf zoo iets gaan beproeven, bezitten wij in dit Plan een veiligen leiddraad; als wij dien maar volgen komen we zeker goed uit.

Wij bevelen dit boek aan alle tentoonstellingcommissies ter inzage aan.

Aan het Oranjeboek

ontleenen wij: Met 't oog op de aanstaande opening van het Panamakanaal en de belangen van den handel met Cuba en Mexico, is aan den aspirant vice-consul Dr. BUNGE opgedragen een studiereis naar die landen te ondernemen; ten einde na te gaan welke beteekenis die streken voor den Nederlandschen handel zullen kunnen verkrijgen.

Met Panama en met Costa-Rica zijn consulaire conventies voor de koloniën gesloten, doch nog niet bekrachtigd.

In den stand der onderhandelingen met Venezuela is geene wijziging gekomen. De regeering blijft intusschen hare aandacht wijden aan eene mogelijke oplossing van het geschil.

De bevolking.

Volgens het Koloniaal Verslag 1912 is de bevolking onzer Kolonie gedurende het jaar 1911 met 703 zielen vooruitgegnan en bedroeg op 1 Januari 1912 het totaal 56125.

Door de vele sterfgevallen van dit droge jaar zal het accres een volgende telling niet zoo belangrijk zijn, ja misschien zijn we wel achteruit gegaan, want er sterven buitengewoon veel zieken wegens zwakte.

Dankbetuiging.

In dank ontvangen:

Prospectus van de Almanaque-Guia de Curaçao, welke ook het volgend jaar weder door Gebrs. JONCKHEER zal worden uitgegeven.

Een brochure over den moord op ERNESTO ALVAREZ CORREA.

Een paar monsterflesschen van het zoo algemeen geroemde bier van Maracaibo, alhier te verkrijgen bij J. & H. D. C. GOMEZ.

In dank ontvangen van de Heeren Agenten der H. A. Line nieuwe tijdtafels.

Havenwerken.

De Gouverneur heeft aan den Kolonialen Raad een missive gezonden houdende mededeeling, dat ter verbetering van onze haven en in het belang van de scheepvaart de volgende werken zullen worden uitgevoerd:

de havenmond zal worden verbreed tot op 80 Meter en uitgediept tot op 10.80 meter beneden Curaçaosch peil; het Rif in het Schottegat tegenover de uitmonding van de St. Annabaai zal worden opgeruimd.

Ter verbetering van de havenverlichting zal:

a. het voetstuk van het bestaande havenlicht, met dioptrisch licht van de 5de orde, twee meter worden verhoogd, teneinde het beter van de nabijzijnde lichten te kunnen onderscheiden;

b. de witte boei in den havenmond worden vervangen door eene lichtboei met wit licht;

c. bij het Noord-Westelijke saillant van het Waterfort worden geplaatst een groen vast dioptrisch licht van de 6de orde;

d. op de rots ten zuiden van de Nieuwe Werf worden aangebracht een vast dioptrisch licht van de 6de orde.

De lichten sub *c* en *d* hebben, bij helder weer, een optische draagkracht van 8 à 10 zeemijlen.

Verder houdt deze missieve de mededeeling, dat op de gronden van Mundo Nobo een nieuw kruithuis met wachterswoning zal worden gebouwd; terwijl het oude kruithuis met het Gouvernements-terrein, waarop dit staat, is overgedragen aan de firma S. E. L. Maduro & Sons, in ruil voor het in het Schottegat gelegen eilandje Negropont en met bijbetaling van f 7000.— voor de kosten van een nieuw kruithuis; alles onder beding, dat er langs dit terrein steigers of kaden voor een kolenstation zullen worden aangelegd, waarmede binnen een jaar een aanvang moet zijn gemaakt.

Er zullen worden aangebracht een nieuw licht op Klein-Curaçao en een licht op de Noord-Westpunt van Curaçao.

De Vrijmoedige.

Bond voor Minder Marine-Personeel.

„Het Hoofdbestuur van den Bond voor Minder Marine Personeel, vergaderd op 28 Sept. 1912,

kennis nemende van de berichten in verschillende bladen omtrent gepleegde sabotage aan boord Hr. Ms. „de Ruijter" in Oost-Indië,

overwegende, dat de organisatie van het mindere Marine-personeel tracht lotsverbetering te erlangen langs wettigen weg en met gepaste middelen;

overwegende, dat tot die laatsten niet behoort het plegen van handelingen als aan boord Hr. Ms. „de Ruijter" geschied;

overwegende ten slotte, dat meer dan eens ook de leden in Oost-Indië zich in dien geest hebben uitgesproken en dergelijke dingen hebben afgekeurd, omdat zij den strijd om lotsverbetering slechts kunnen schaden;

keurt ten sterkste bedoelde handelingen af, zelfs al moet worden erkend, dat zij het gevolg zijn van den algemeen ontevreden geest onder het Marine-personeel, en roept de bondsleden, speciaal de bestuurders op, tegen dergelijke excessen, waarvan de organisatie de verantwoordelijkheid niet kan aanvaarden, te waken en ter voorkoming daarvan alle mogelijke middelen aan te wenden.

Besluit, deze motie ter kennis der leden te brengen en zooveel mogelijk te publiceeren.

Officieele berichten.

Aan den tijdelijk benoemden gouv. geneeskundige voor Saba, Ch. J. SAMSON is tot den dag voor zijn vertrek naar Saba verlof verleend.

De geneesheer alhier OTTO VAN STENIS is tijdelijk belast met de functien van geneesheer, belast met de armenpraktijk en het verleenen van verloskundige hulp aan onvermogenden in het 4e en 5e district van Curaçao.

De onderwijzer G. TROOST is benoemd tot onderwijzer 3de klasse bij het openbaar onderwijs in de kolonie Curoçao en werkzaam gesteld aan de Hendrikschool alhier.

Aan den kommies 2de klasse der belastingen op Aruba, A. LEEFLANG, is tot herstel van gezondheid, eene maand verlof verleend.

Aan den onderwijzer op St. Martin, N. G. J. A. LAMPE is eervol ontslag verleend als lid van den voogdijraad op Saba en als lid van de commissie van beoordeeling, bedoeld bij art. 73 der Alg. Ver. I. U. D. 1908 op dat eiland.

De onderwijzer op Saba J. H. P. SCHRILS is eervol ontheven van de verdere waarneming der functien van plaatsvervangend kantonrechter op Saba.

De Anglikaansche geestelijke C. B. STEWARD is benoemd tot lid van den voogdijraad op Saba.

De onderwijzer A. R. BEAUJON is benoemd tot plaatsvervangend kantonrechter op Saba;

Het plaatsvervangend lid van de commissie van beoordeeling, bedoeld bij art. 73 der Alg. Ver. I. U. D. 1908 op Saba, JAMES HASSELL is benoemd tot lid en F. A. SIMMONS tot plaatsvervangend lid dier commissie.

Gedurende de afwezigheid van den wijkmeester van de 3de wijk alhier C. S. GORSIRA JPEz. is C. J. DEBROT tijdelijk belast met die functien.

Mej. LILLIAN JOHNSON is tijdelijk benoemd tot onderwijzeres in de nuttige handwerken aan de openbare school op St. Eustatius.

De tijd. Opzichter bij het Departement van Openbare Werken alhier, J. J. KLAVERSTEYN is wegens ziekte eervol ontheven van de verdere waarneming van dat ambt.

Koloniale Postspaarbank.

Gedurende de maand Augustus.

Kantoren	Ingebracht
Willemstad	f 6.446.83
2e district	240.—
3e „	——
4e „	3.55
5e „	8.37
Oranjestad Aruba:	38.25
3e district „	301.84
Kralendijk Bonaire:	2.538.59
Rincon „	6.25
Philipsburg, St. Mart. NG.	1.155.67
Oranjestad, St. Eust.	21.75
Bottom, Saba	105.—
Windwardside	2.—
Samen:	f 10.868.10
Terugbetaald:	f 13.96261.

Marktbericht van den Curacaoschen Handelsbond.

Van 18 October 1912.

AARDNOTEN (Pindas) per KG.			0.22
ZOUT per vat van 180 K.G.			f 0.80
DIVIDIVI per K.G.			„ 0.05
ORANJESCHILLEN per KG. 1st kw.			„ 0.70
id. per KG. 2e kw.			„ 0.60
HUIDEN per K.G.			„ 0.60
GEITENVELLEN per K.G.			„ 1.20
WOL per K.G.			„ 0.12
SCHAPENVELLEN per stuk			„ 0.50
BEENDEREN per K.G.			„ 0.02
RECINUS-ZAAD per K.G.			„ 0.05
STROOHOEDEN (hipijapa):			
Kwaliteit No, 1	per dozijn		„ 4.25
„ „ 1 (gebleekt)	„		„ 4.87½
„ „ 2	„		„ 5.—
„ „ 3	„		„ ——
„ „ 3	„		„ ——
„ „ 4	„		„ 7.—
„ „ 5	„	OLA	„ —.—
„ „ 6	„		„ 9.75
„ „ 7	„		„ 9—
„ „ 8	„	OLA	„ 10—
„ „ 9	„		„ 12.50
„ „ 10	„	OLA	„ 12.
„ „ 11	„		„ 15
„ „ 12	„	OLA	„ 18.50
„ „ 13	„		„
„ „ 14	„	OLA	„ 18
„ „ 15	„		„ 18

Plaatsgebrek.

De Correspondentie van de Bovenwindsche eilanden en het Verslag van den Curaçaoschen Handelsbond kunnen eerst de volgende week gepubliceerd worden.

Ratten en Muizen.

Gedurende de laatste 8 dagen werden in het fiscalaat aangebracht en door middel van petroleum verdelgd

92 ratten
218 muizen.

Muziekuitvoering.

te geven door de Militaire Kapel Zondagavond om 7.30 OVERZIJDE.

PROGRAMMA.

1. Artilleria — Marsch — J. Kessels
2. Le Califе de Bagdad — Ouverture — Boieldieu
3. Blumensprache Walzer (1e uitv) — P. Pütz
4. Fantaise sur Carmen — G. Bizet
5. De lustige boer — Marsch — L. Fall
6. Fantaise sur Romeo et Juliette — Bellini
7. Au bords de la Meuse — Bolero — Humblet
8. Tu imagen — Dansa — J. Campos

Uit de naburige Republieken

VENEZUELA.

Economische toestand in het consulair ressort Maracaibo gedurende 1911.

Men kan van het jaar 1911 zeggen, dat het in alle opzichten gunstig was voor den handel; zoowel in- als uitvoer gingen te Maracaibo vooruit.

De totale invoer beliep in 1911 Bls. 20.093.403,71, terwijl de uitvoer eene waarde van Bls. 34.788.595,24 vertegenwoordigde.

Aan den invoer werd deelgenomen door:

Nederland Balen of kisten 4 458 Waarde in bls. 463 204 91.
Gewichten in kg. 275 780 653.

Van den uitvoer naar Curaçao geeft de volgende tabel een denkbeeld:

Artikelen voor Curaçao.	Stuk of balen	Waarde in Bls.
Koffie	14 584	1 149 880,—
Cacao	179	12 760,—
Huiden	444	5 861,—
Dividivi	kg. 4 186	18 179,—
Hoedenstroo	15 918	119 566,—
Hout	129 402	641 809,40
kina	21	525,—
Papelon	56 381	387 308—
Vischproducten	185	54 850—
Caoutchouc	9	2 770—
Copaiva	119	12 716—
Leder	182	30 449—
Katoen	90	25 000—
Diversen	1 019	88 95814

De koffieprijzen, die gedurende langen tijd reeds laag waren, stegen belangrijk, en bereikten een sinds 15 jaren niet gekend toppunt; hierdoor werd een gunstige invloed op den algemeenen economischen toestand uitgeoefend. De groote koffiespeculanten hebben belangrijke winsten gemaakt, terwijl de planters in de Staten Táchira, Merida en Trujillo de grootste voordeelen hebben gehad, zoodat de meesten dezer al hunne schulden hebben afbetaald. Met het oog op de hooge koffieprijzen zullen planters, die vroeger hunne plantages verwaarloosd hadden, wederom de noodige zorg daaraan besteden, om goede en flinke oogsten te krijgen.

De laatste koffieoogsten van Táchira en Trujillo zijn zeer overvloedig geweest in dit jaar; hieraan en aan de hooge prijzen van het product is de welvaart, die overal in deze streken heerscht, toe te schrijven.

Ook is de uitvoer van andere artikelen, als hout, cacao, maïs, vischlijm, hoedenstroo, bruine suiker, copaiva en dividivi, belangrijk grooter geweest, terwijl ook de prijzen van de meeste dezer artikelen beter waren dan in de laatste jaren.

Aan katoen werd voor eene waarde van f 200.000.— uitgevoerd. Dit is een nieuw uitvoerartikel; vroeger werd het niet verbouwd, doch sedert een paar jaren is men daarmede begonnen met het gevolg, dat er thans groote animo heerscht onder de planters. De oogst belooft grooter te zijn in de eerstvolgende jaren.

Werd tot voor korten tijd al de voor consumptie benoodigde rijst in zeer groote hoeveelheid uit Duitschland en Nederland ingevoerd, thans wordt binnenlands verbouwde rijst ter markt gebracht. Het is ongeveer twee jaren geleden, dat eenige grondbezitters de eerste proef namen met het zaaien van rijst en reeds levert het district Quisiro eene vrij groote hoeveelheid van tamelijk goede qualiteit.

Als gevolg van de verlevendiging van den in- en uitvoerhandel in het verslagjaar, zijn de spoorwegmaatschappijen van Táchira en Trujillo aanmerkelijk vooruitgegaan, deze onder den naam van „Gran Ferrocarril de la Ceiba" werkt met een maatschappelijk kapitaal van 8 millioen Bls.—, en gene onder den naam van „Gran Ferrocarril del Táchira" met een kapitaal van Bs. 7.0000.000. De aandeelen staan thans 40 pCt. hooger dan begin 1911.

De bierbrouwerij te dezer stede is ook vooruitgegaan; de aandeelen worden thans veel hooger genoteerd dan vroeger, zelfs werden aandeelen voor tweemaal de oorspronkelijke waarde verkocht. Het bier, dat te Maracaibo gebrouwd wordt, is van uitstekende qualiteit en vindt overal, zoowel in de oostelijke als in de westelijke staten der republiek, gereeden afzet. In de hoofdstad Caracas geeft men de voorkeur aan Maracaibobier, boven het bier, dat gebrouwd wordt in die stad zelve.

De scheepvaart van Maracaibo op de andere havens der republiek en op Curaçao was buitengewoon levendig.

Het aantal en de tonnenmaat der Curaçaosche zeilschepen, die deze haven gedurende het jaar 1911 bezocht hebben bedragen respectievelijk: 121 en 10.389.

Het aantal Nederlandsche schoeners, varende tusschen Curaçao en Maracaibo, is met 4 vermeerderd, alle vier mooie en solide schepen, gebouwd op eene Curaçaosche werf voor rekening van Nederlanders. Hoewel het vervoer van goederen van Curaçao naar Maracaibo van heel weinig belang is hebben de eigenaars der schoeners in het verslagjaar eene goede winst behaald. De schoeners komen in den regel hout halen, voor overscheping in de haven van Curaçao, waarlooze ruimte wordt met bruine suiker en hoedenstroo gevuld.

De uitvoer van hoedenstroo naar Curaçao was dit jaar veel grooter dan in eenig ander jaar.

De verbouwers van suikerriet, die de zoogenaamde „papelons" (broodjes bruine suiker) maken, hebben een trust gevormd, waardoor zij te Maracaibo een redelijken prijs krijgen voor hun artikel; 't boven de plaatselijke behoefte geproduceerde wordt hoofdzakelijk naar Londen verscheept.

De trust heeft heeft er veel toe bijgedragen om de verbouwers van suikerriet, die tengevolge van de concurrentie geruïneerd waren, er weer bovenop te helpen. Thans is het verbouwen van dit gewas een welvarend bedrijf; de planters krijgen allen goede winsten uit hunne plantages.

Handel en scheepvaart te La Guaira in 1911.— De toestand van den handel was niet minder gunstig dan in 1910. Het handelsverkeer van deze haven wijst, in vergelijking met het voorgaande jaar, eene vermeerdering aan bij den invoer, terwijl bij den uitvoer eene vermindering valt waar te nemen, die toegeschreven mag worden aan een te laat verschijnen van de cacao- en koffie-oogsten. Gedurende 't jaar werd in deze haven ingevoerd ter waarde van Bls 41.809.500 en uitgevoerd voor Bls. 20.712.200. De kusthandel verschilt weinig van dien van het voorafgaande jaar.

Onze haven werd aangedaan door 26 Nederlandsche stoomschepen en 4 zeilschepen, met een gezamenlijken invoer van 4,558,422 KG.

De voornaamste artikelen uit Nederland waren:

Artikelen	KG.
Rijst	1.721.991
Cement	850.736
Stearine	768.210
Katoenen stoffen	141.138
Kaas	104.075
IJzerwaren	104.584
Papier	99.564
Landbouwmachines	48.050
Soda	42.646
Bewerkt glas	29.041
Calcium carbied	24.830
Conserven	18.945
Bier	18.541
Boter	17.440
Speelgoed	15.223
Gips	12.800
Bordpapier	15.970
Aardewerk	15.590
IJzer	18.797
Machines	12.198
Verf	11.983
Kruidnagelen	5.160
Flesschen	5.044
Lijnolie	9.207
Kanariezaad	6.478
Glas, bewerkt	6.180
Jute	9.932
Bewerkt ijzer en koper	7.723
Sterke dranken	4.688
Geneesmiddelen	5.808
Kaarsepitten	4.233

Schepen van de volgende nationaliteiten hebben deel genomen aan den uitvoer; namelijk : 41 Nederlandsche, 41 Amerikaansche, 29 Duitsche, 29 Fransche, 12 Britsche, 12 Spaansche, 12 Italiaansche, 7 Noorsche stoomschepen en 2 Venezolaansche zeilschepen.

De uitvoer naar Nederland bedroeg 547.440 Kg. voor een waarde van 911.815 Bls. en naar Curaçao 1,240 KG. en 4.437 Bls. waarde.

Naar Nederland werden de volgende artikelen uitgevoerd:

Artikelen	KG.	Bolivares
Koffie	401.239	498.653
Bruine suiker	68.664	22.270
Cacao	45.006	49.679
Huiden	22.918	36.930
Hout	3.003	405
Katoen	2.400	2.400
Diversen	1.253	1.050
Honing	825	195
Hertenhoorns	734	850
Oud koper	725	380
Balata	480	1.454
Goud in muntstukken	103	296.000
Boeken	43	130
Karet	47	920
Totaal	547.440	911.815

Scheepvaart.— Gedurende het verslagjaar werd deze haven bezocht door stoomschepen van de volgende maatschappijen: Koninklijke West-Indische Maildienst, Cie Générale Transatlantique, Hamburg Amerika Linie, Red D. Line, Cia Transatlantica Española, La Veloce, Leyland line, Harrison line, Royal Mail steamship Co. en Compania Anónima de Navegación Fluvial y Costanera de Venezuela.

De schepen van laatstgenoemde maatschappij onderhouden eene geregelde vaart tusschen bijna alle kusthavens en Trinidad. Verder werd de haven bezocht door talrijke zeilschepen van de kustvaart. Deze schepen varen alle onder nationale vlag. Geen schip onder vreemde vlag wordt van de eene haven naar de andere met lading uitgeklaard. Onder Nederlandsche vlag kwamen er drie zeilschepen met lading steenkolen van Curaçao aan en vertrokken er twee in ballast naar Maracaïbo en een naar Bonaire in ballast. Onder de nationale vlag vertrokken naar Bonaire 2 zeilschepen in ballast en 4 zeilschepen geladen met vruchten, koffie en suiker; naar Curaçao 5 zeilschepen in ballast en 1 zeilschip geladen met dividivi en hout.

(*Uit het jaarverslag van Consul Hellmund te La Guaira.*) (8339)

Advertentien.

Bekendmaking.

De verkoop van ZILVEREN, GOUDEN en JUWEELEN VOORWEPPEN, beleend ter *Spaar- en Beleenbank* van 1e. Maart 1911 t/m 31e Augustus 1911, onder No. **7995 D,** t/m No. **6236 E** zal plaats hebben op *Donderdag*, den 10n October a. s., en volgende Donderdagen.

Belanghebbenden worden verzocht den verkoop te voorkomen, door de aanzuivering der verschuldigde interesten.

Curaçao 5 Oct. 1912

De Voorzitter,

A. JESURUN.

INGEZONDEN MEDEDEELINGEN.

Como se ha pretendido por algunos industriales recomendar el aceite de petroleo como un sustituto de aceite de hígado de bacalao, debemos advertir por el bien de los mismos enfermos, que el aceite de petroleo es una substancia mineral, que si se usa internamente es expelida integra por las evacuaconies intestinales, causando á la larga nflamación de las vias digestivas.

Carece por lo tanto de por la piedad esencial de todo alimento, la de ser asimilable y volverse parte de los tejidos orgánicos y no puede ni remotamente compararse con el aceite de hígado de bacalao, cuya propiedad de nutrir y fortalecer los organismos débiles lo han hecho tan necesario y tan justamente apreciado en todo el mundo.

Las propiedades alimenticias y nutritivas del aceite de higado de bacalao dependen en absoluto de las grasas que entran en la composición natural del aceite. Estas grasas son digeridas y asimiladas con mucha más facilidad que las otras, debido á la presencia en el aceite de bacalao de ciertos compuestos lerevados del hígado, que permiten la pronta emulsificación del aceite por los fluidos del estómago— y hacen que su absorción por la membrana mucosa se lleve á efecto con más facilidad y con más rapidéz que la de ninguna otra grasa.

HAVEN-NIEUWS.

VAN 12 OCT. – 26 OCT.

Schip	Kapitein	Aankomst		van	Vertrek		naar
Venezuela	J Montero	12	October	Maracaibo	13	October	La Guayra
Zulia	S S Morris	12	„	New-York	12	„	Maracaibo
Pr. Willem IV	P C v d Graaff	12	„	Amsterdam	13	„	New-York
Merida	A Johanson	14	„	Maracaibo	14	„	La Guayra
Venezuela	J Montero	15	„	La Guayra	15	„	Maracaibo
Merida	A Johanson	16	„	La Guayra	17	„	Maracaibo
Zulia	S S Morris	17	„	Maracaibo	17	„	New-York
Caracas	Furst	17	„	New-York	17	„	La Guayra
Venezuela	J Montero	19	„	Maracaibo	20	„	La Guayra
Prins Maurits	P Koningstein	20	„	New-York	21	„	Amsterdam
Merida	A Johanson	23	„	Maracaibo	24	„	Maracaibo
Venezuela	J Montero	22	„	La Guayra	22	„	Maracaibo
Caracas	Furst	22	„	La Guayra	23	„	New-York
Venezuela	J Montero	26	„	Maracaibo	27	„	La Guayra
Pr. Willem V	De Bruyn	26	„	Amsterdam	27	„	New-York
Maracaibo	G W Goodman	26	„	New-York	26	„	Maracaibo
Chancellor	Donald	12	Oct.	Liverpool	12	Oct.	Galveston
Schwarzwald	R Rauschenplat	14	„	Hamburg	11	„	Pto Colombia
Sardinia	E Winnenberg	15	„	Pto Colombia	16	„	Hamburg
Manuel Calvo	J Bonet	16	„	Colón	16	„	Barcelona
Città di Torino	A Poggi	22	„	Genova	22	„	Colón
Mexican	Gitting	21	„	Liverpool	21	„	Port Artur

Schoeners.	Aankomst.		van	Schoeners.	Vertrek		naar
				Diana V	14	Oct.	Maracaibo
Virginia H	12	Oct.	Vela de Coro	*Virginia H*	14	„	Vela de Coro
Dreadnought H	13	„	Isl Barlov	*Fama D*	14	„	Barahona
Perla de Ozama	13	„	Barahona	*Mario H*	15	„	Aruba
Estelle H	13	„	Barbados	*Electra H*	15	„	Maracaibo
Sofia H	13	„	Bonaire	*Juan Luis H*	15	„	Aruba
Sirena H	14	„	Maracaibo	*Refugio H*	15	„	Aruba
Juan Luis H	14	„	Aruba	*Maracaibo*	15	„	Maracaibo
Refugio H	14	„	Aruba	*Sofia H*	16	„	Bonaire
Juanita D	16	„	Barahona	*Viuda Alegre D*	17	„	Sto Domingo
Virginia H	17	„	Vela de Coro	*9 de Abril H*	17	„	Maracaibo
				Jane H	17	„	Bonaire
				Perla de Ozama	21	„	Sto Domingo

28 Oct. zal de Engelsche Kruiser „Aeolus" onze haven bezoeken.

Drukker:
D. L. BOGAERS.